

vi ønske netop, at man skal overveje denne Sag, naar der er bedre No dertil end nu i Diebliffet. Fordi det er vanskeligt at finde en bedre Maade, deraf følger ikke, at man uden Videre skal gaae ind paa den, som er foreslaaget, især naar det er utvivlsomt — og det troer jeg, man maa indrømme det er — at den frembyder meget store Uregelmæssigheder. At dette er en Udgift, som kun udredes een gang for Alle, er en Betragtning, som i mine Tanker ikke har særdeles stor Betydning; thi man maa nemlig huske, at denne Udgift kun er en Begyndelse. Denne Anstalt vil for Fremtiden bestandig kræve nye Tilskud, og enten maa man altsaa bestandigt beholde denne Fordelingsmaade, eller maa man dog senere komme til en mere billig Fordelingsmaade, og altsaa seer jeg ikke, hvorfor man ikke kan gjøre det strax. At den jydsk Helbredelsesanstalt er bleven til ved Bidrag, lignede paa den af Regjeringen foreslaade Maade, indseer jeg aldeles ikke kan tale for, at man ogsaa skulde beholde denne Fordelingsmaade her. Det, hvorpaa det kommer an, er, hvilken Fordelingsmaade der er den hensigtsmæssigste, og dersom den, der er anvendt ved den jydsk Anstalt, frembyder væsentlige Mangler, synes jeg, at man i alt Fald kan give sig god Tid til vel at overveje, om man ikke kunde anvende et andet Udgangspunkt ved den Fordeling, der skal finde Sted nu. Det, som forekommer mig at være det Hensigtsmæssigste, er, at Anstalten kommer istand saasnart som muligt, og naar Thinget ved sin Afstemning billiger dette, synes jeg Regjeringen maa være tilfreds med Udsaldet. Det kan jo være muligt, at denne Fordeling senere kan have sine Vanskeligheder; men disse Vanskeligheder kommer man vel ud af. Der vil for Fremtiden oftere blive udfrevet Statter af en lignende Art som denne, og man maa dog engang gaae ind paa det Spørgsmaal, hvorledes saadanne Statter billigt blive at fordele, og det synes jeg man ligestrem godt kan gjøre strax.

Meier: De Vanskeligheder, der have ført det ærede Udvalg til det Resultat, at en stor Deel af Lovudkastets § 2 skulde gaae ud, ere fornemmelig tvende, nemlig for det Første den, at Udgifterne i Landdistricterne skulde for-

deles paa Hartkornet. Man kunde jo vistnok ønske, at den blev fordeelt paa en anden Maade; men, da man endnu mangler en Norm, hvorefter man kan fordele paa Formue og Leilighed, veed jeg ikke, om man under de øvrige tilstedeværende Forhold, og da Sagen tillige er paastrængende, maaskee dog for denne Gang skulde vedtage Lovudkastet, som det er forelagt af Regjeringen. Hvad angaaer den anden Vanskelighed, som Udvalget urgerer særdeles meget, nemlig at Bornholm vilde blive mere bebyrdet end de øvrige Landdistricter, da forholder dette sig vel saaledes. Jeg har undersøgt disse Forhold, og jeg har derved for det Første fundet, at de af det ærede Udvalg anførte Talsførrelser alle ere rigtige, og dernæst at den her foreslaaede Udgift i de øvrige Landdistricter vil blive $4\frac{1}{2}$ Mk. pr. Td. Hartkorn, hvorimod den paa Bornholm vil blive 3 Mk. 12 $\frac{1}{2}$ s., det vil sige, for en bornholmsk Td. Hartkorn, altsaa $5\frac{1}{2}$ Mk. for en almindelig Td. Hartkorn. Forholdet vilde altsaa være saaledes, at man paa Bornholm vilde komme til at betale $5\frac{1}{2}$ Mk. for hver Td. Hartkorn og i de andre Landdistricter kun $4\frac{1}{2}$ Mk.; men, da Bornholms Kjøbstæder, som det ærede Udvalg ogsaa har anført, heller ikke kunne taale at bære en saa stor Byrde som de andre Kjøbstæder, da Folkemængden i de bornholmske Kjøbstæder er større i Forhold til Bygningernes Assurancerværdi end i de andre Kjøbstæder, saa vilde denne Mangel meget let kunne afhjælpes derved, at man istedetfor Tallet $\frac{1}{21}$, vilde sætte $\frac{1}{25}$, der temmelig nøie vilde svare til Forholdet. At denne Overbebyrdelse med Hensyn til Bornholm finder Sted, grunder sig naturligvis derpaa, at Fordelingen er skeet efter Folkemængde, og at der paa Bornholm er en større Befolkning paa hver Td. Hartkorn end i de øvrige Landdistricter. Heraf maa man nu ikke slutte, at Bornholm er stærkere bebygget eller har større Befolkning pr. Kvadratmil. Forholdet hidrører naturligvis derfra, at der paa denne Ø findes en stor Mængde — over 20,000 Tdr. Land — saakaldet Høilyng eller Udmart, der er meget lavt boniteret, tildeels efter saakaldet Græsningstærk.

Jeg skal endnu bemærke, at Udvalget i Indledningen til Betænkningen har anført, at